

**АЛГОРИТМ ВИЯВЛЕННЯ
ТА РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ
НАСИЛЬСТВА ТА ЖОРСТОКОГО
ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ
В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

Алгоритм виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти

(Розроблено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми» та постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 р. № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми»)

Алгоритм застосовується для виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладі освіти, які сталися в приміщенні, на території закладу або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є заклад.

I Керівник/керівниця закладу освіти

- 1. Виявлення та реагування на випадки насильства керівника/керівниці закладу освіти:**
  - 1.1. Забезпечує функціонування механізму подання повідомлень;
  - 1.2. Забезпечує ведення обліку внутрішніх інцидентів (*повідомлень*) та зберігання відповідної інформації з дотриманням вимог конфіденційності;
  - 1.3. **Негайно** реєструє особисто повідомлення в Журналі безпеки або негайно передає відповідальній особі для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми отриману інформацію для реєстрації повідомлення в Журналі безпеки;

- 1.4. **Впродовж однієї доби з дня надходження** розглядає усні та письмові заяви (*скарги, повідомлення*) про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, які стались у приміщенні, на території закладу або під час заходів поза його межами, організатором (*співорганізатором*) яких є заклад (*далі – повідомлення*);
- 1.5. **У разі виявлення ознак насильства** та жорстокого поводження з дитиною керівник/керівниця суб'єкта невідкладно, у строк, що не перевищує **три години**, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (*в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації*):
- батькам або іншим законним представникам/представницям дитини (*крім випадків, коли батьки або інші законні представники/представниці дитини є кривдниками/кривдницями дитини*);
  - уповноваженому підрозділу органу Національної поліції;
  - службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта;
  - з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей;
  - скликає засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми не пізніше **трьох робочих днів з дня отримання повідомлення**;
- 1.6. Забезпечує опрацювання отриманих повідомлень комісією з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми;
- 1.7. Вживає заходів відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1779);
- 1.8. Взаємодіє зі службами у справах дітей, центрами соціальних служб, закладами освіти, охорони здоров'я та іншими уповноваженими органами для оперативного реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми;

1.9. Якщо за результатами розгляду повідомлення:

- виявлено ознаки насильства та жорстокого поводження з дитиною, аналізує причини та умови, які могли сприяти або стати підставою для порушення прав дитини;
- не виявлено ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, інформація, викладена в повідомленні, аналізується на наявність ризиків насильства та жорстокого поводження з дитиною – в цьому випадку вживаються заходи для унеможливлення настання таких ризиків.

2. Забезпечення керівником/керівницею закладу освіти діяльності комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми:

2.1. За погодженням із службою у справах дітей за місцем розташування закладу освіти формується склад комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми *(далі – комісія)*;

2.2. Є головою комісії;

2.3. Голова комісії:

- організовує роботу комісії;
- оприлюднює інформацію про склад комісії;
- забезпечує опрацювання комісією отриманих повідомлень;
- скликає засідання комісії не пізніше **трьох робочих днів з дня отримання** повідомлення;
- визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії;
- забезпечує дотримання строків та процедур;
- визначає порядок денний і перелік питань, які підлягають розгляду;
- забезпечує моніторинг ефективності заходів реагування;
- визначає дату, час, місце і формат проведення засідання комісії;
- доводить до відома заінтересованих осіб та Державної служби у справах дітей рішення комісії згідно з протоколом засідання;
- здійснює контроль за виконанням рішення комісії згідно із протоколом засідання.

II Працівники/працівниці закладу освіти

1 Працівники/працівниці закладу освіти в разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з нею;
- за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (*швидкої*) медичної допомоги для надання дитині екстреної медичної допомоги;
- **невідкладно:**
  - звернутися до органів Національної поліції;
  - повідомити керівника/керівницю закладу, батьків або інших законних представників/представниць дитини у паперовій або електронній формі, крім випадків, коли керівник/керівниця закладу, батьки або інші законні представники/представниці є кривдниками/кривдницями дитини.

2 У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною **з боку керівника/керівниці закладу** необхідно повідомити засновника закладу або відповідний орган управління, якому підпорядковується заклад.

3 Виконувати рішення комісії з розгляду випадків насильства.

4 На запит керівника/керівниці або комісії надавати пояснення, інформацію, матеріали щодо обставин ситуації.

5 За потреби брати участь у засіданнях комісії (*як свідки, фахівці, залучені особи*).

6 Дотримуватися **конфіденційності** – не розголошувати персональні дані дітей, інформацію про випадки насильства.

7 Не допускати конфлікту інтересів.

III Здобувачі/здобувачки освіти

- **Зобов'язані** повідомляти керівництво закладу освіти про факти насильства або жорстокого поводження з дітьми, а також стосовно інших учасників/учасниць освітнього процесу (*відповідно до затвердженого «Механізму повідомлень в закладі освіти про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною»*).

IV Батьки або інші законні представники/представниці здобувачів/здобувачок освіти

- **Зобов'язані** в разі виявлення ознак насильства або отримання інформації про можливе насильство над дитиною – **негайно** повідомити керівника/керівницю закладу (*відповідно до затвердженого «Механізму повідомлень в закладі освіти про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною»*) або відповідальні служби (*поліцію, службу у справах дітей*).

У випадку виявлення насильства та/або жорстокого поводження з дитиною з **боку керівника/керівниці закладу** батьки, інші законні представники/представниці дитини повинні повідомити засновника закладу або відповідний орган управління, якому підпорядковується заклад.

Жорстоке поводження з дитиною – будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема:

- домашнього насильства;
- насильства за ознакою статі;
- булінгу (*цькування*);
- мобінгу (*цькування*),
- а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи вразливого стану дитини (*Закон України «Про охорону дитинства»*).

Насильство – це будь-яке свідоме та навмисне (заздалегідь сплановане) застосування сили одного індивіда/групи людей проти іншого/інших (найчастіше – беззахисного/-их) з метою встановлення над ним/ми влади й контролю.

Насильство над дітьми – це:

- фізичне;
- психологічне;
- сексуальне насильство;
- економічне насильство.

Може відбуватися в сім'ї, у місці проживання дитини, на вулиці або в організаціях, школах чи громадах, з якими дитина взаємодіє.

Цей матеріал було розроблено та надруковано в рамках проєкту «Попередження гендерно зумовленого насильства, торгівлі людьми та порушення прав дитини: надання послуг підтримки для постраждалих осіб» за підтримки Міжнародної Протестанської агенції служби розвитку протестанської Діаконії «Хліб для Світу».

© ГО «Ла Страда-Україна», 2025. Матеріал підготувала Вероніка Андрєєнкова

Brot
für die Welt

**НАЦІОНАЛЬНА ГАРЯЧА ЛІНІЯ
З ПОПЕРЕДЖЕННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА,
ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ ТА ҐЕНДЕРНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ:**

0 800 500 335 (зі стаціонарних)
або **116 123** (з мобільних)

КОНСУЛЬТУВАННЯ ON-LINE:

E-mail: hotline@la-strada.org.ua

Telegram: [@NHL116123](https://t.me/NHL116123)

Instagram: [@lastradaukraine](https://www.instagram.com/lastradaukraine)

Facebook: [@lastradaukraine](https://www.facebook.com/lastradaukraine)

Цілодобово. Консультації безкоштовні, анонімні та конфіденційні

**НАЦІОНАЛЬНА ГАРЯЧА ЛІНІЯ
ДЛЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ:**

0 800 500 225 (зі стаціонарних)
або **116 111** (з мобільних)

КОНСУЛЬТУВАННЯ ON-LINE:

Telegram: [@CHL116111](https://t.me/CHL116111)

Instagram: [@childhotline_ua](https://www.instagram.com/childhotline_ua)

Facebook: [@childhotline.ukraine](https://www.facebook.com/childhotline.ukraine)

Цілодобово. Консультації безкоштовні, анонімні та конфіденційні

